

ИЗВЕШТАЈ

о реализацији задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015), за период од јула до децембра 2014. године

Извештај о реализацији задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (у даљем тексту: НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН), за период од јула до децембра 2014. године (у даљем тексту: Извештај), израђен је на основу Решења о формирању Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН (у даљем тексту: Аналитичка група Министарства одбране и Војске Србије).

Извештај садржи следеће целине: (1) активности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије у периоду од јула до децембра 2014. године; (2) резултати родне анализе у Министарству одбране и Војсци Србије и (3) закључци и препоруке за унапређење рада Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије.

1. АКТИВНОСТИ АНАЛИТИЧКЕ ГРУПЕ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ У ПЕРИОДУ ОД ЈУЛА ДО ДЕЦЕМБРА 2014. ГОДИНЕ

Аналитичка група Министарства одбране и Војске Србије у наведеном извештајном периоду одржала је два састанка (шеснаести и седамнаести) и десет састанака њених подгрупа.

Шеснаести састанак Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије је одржан 8. октобра 2014. године. На састанку је константовано да је родна анализа у првој половини године извршена по плану. Такође, у предвиђеном року су достављени шестомесечни извештаји и то: (1) Извештај о реализацији задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) за период од јануара до јуна 2014. године, који је достављен овлашћеном лицу за обављање послова помоћника министра за политику одбране и постављен на сајт Министарства одбране и (2) Извештај о спровођењу Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015), из надлежности Министарства одбране и Војске Србије за период од јануара до јуна 2014. године, који је достављен Мултисекторском координационом телу Владе.

На састанку су размотрене предстојеће активности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије усмерене ка ефикасном спровођењу родне анализе и изради полугодишњег и годишњег извештаја о спровођењу НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН у децембру 2014. године и, у складу са тим, одређени су рокови за реализацију задатака подгрупа формираних у оквиру Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије.

Најављена је израда завршне верзије Приручника за обуке у области родне равноправности у МО и ВС, коју израђују инструктори/инструкторке за родну равноправност, обучени од стране Нордијског центра за род у војним операцијама (NCGM-SWEDINT).

Седмнаести састанак Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије одржан је 26. децембра 2014. године. На овом састанку једногласно су усвојени предлози два шестомесечна извештаја који ће бити достављени почетком 2015. године и то: (1) Извештај о реализацији задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) за период од јула до децембра 2014. године и (2) Извештај о спровођењу Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015), из надлежности Министарства одбране и Војске Србије за период од јула до децембра 2014. године, који се доставља Мултисекторском координационом телу Владе. Истакнуто је да је реализована родна анализа у МО и ВС у октобру ове године и предложено је да ради даљег унапређења вођења родно одговорне статистике и извештавања Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије, у наредном периоду буду настављене активности на усаглашавању критеријума за класификацију радних места у МО и ВС. Такође, утврђено је да од планираних активности ове групе, нису реализоване само едукације чланова/чланица Аналитичке групе Министарства одбране у сарадњи са аналитичким групама и истраживачким тимовима у систему безбедности, које су требале да се реализују у сарадњи са Агенцијом УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women), с обзиром да је 2013. године окончан пројекат те агенције, а нови Меморандум о сарадњи Министарства одбране са том агенцијом није потписан.

2. РЕЗУЛТАТИ РОДНЕ АНАЛИЗЕ У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

Резултати родне анализе спроведене у октобру 2014. године, на основу показатеља добијених од надлежних организационих јединица МО и ВС, указују да је у октобру 2014. године заступљеност жена у МО и ВС повећана за 0,14% у односу на показатеље из маја 2014. године (табела 1). До наведеног повећања жена је дошло, пре свега у категорији професионалних војних лица (ПВЛ) - официри, с обзиром да је у септембру 2014. године у чин потпоручника унапређено 55 кадеткиња које су завршиле Војну академију, а у тој класи једна девојка је била међу три најбоља кадета по рангу, са просеком 9,70 на студијском програму Логистика одбране, модул Финансије.

Табела 1: Резултати родне анализе из октобра 2014. године о заступљености жена у односу на укупан број запослених у МО и ВС, по категорији кадра

Категорија кадра	% Жена			
	септембар 2012.	мај 2013.	мај 2014.	октобар 2014.
Официр	0.21%	0.30%	0.48%	0.63%
Подофицир	0.11%	0.12%	0.14%	0.14%
ЦЛ	15.87%	16.00%	15.77%	15.68%
ПВ	2.90%	2.86%	2.81%	2.89%
Укупно	19.09%	19.28%	19.20%	19.34%

Заступљеност жена у Војсци Србије, са просеком 30. септембра 2014. године, је 8,3%, што је у оквиру просека у земљама у окружењу. Према оцени Управе за људске ресурсе (J-1) Генералштаба Војске Србије, релативно мала заступљеност жена на руководећим/командним дужностима је директна последица структуре Војске Србије у којој се готово сва руководећа/командна места попуњавају официрима или

подофицирима, као и недовољног броја жена виших чинова са потребним квалификацијама, односно годинама стажа у Војсци Србије за постављење на више и високе позиције у војсци.

Војна академија је усвојила препоруку Поверенице за заштиту равноправности из јула 2013. године да се усклади текст конкурса са антидискриминаторским прописима и да се уклоне спорни услови из конкурса који су одређивали горњу границу од 15 одсто за пријем жена у Војну академију и испуњен услов да кандидати/кандидаткиње нису у брачној и ванбрачној заједници и да немају децу. Стога, у конкурс за пријем у Војну академију за школску 2014/2015. годину није дата квота за пријем девојака нити је постојао услов у вези са брачним и родитељским статусом кандидата. Конкурс је расписан за 50 лица из цивилства. На конкурс се пријавила 271 девојка или више од 30% од укупно 888 пријављених кандидата. На основу спроведене селекције примљено је 16 девојака, што представља добру заступљеност, јер је у ту класу уписано и 60 матураната Војне гимназије, међу којима није било девојака, па је заступљеност жена у укупном броју студената прве године Војне академије износи 14,5%.

На Медицинском факултету Војномедицинске академије у школској 2014/2015. години уписано је 61,54% жена од укупног броја уписаних студената.

У 5. класи Основног командно-штабног курса, у периоду септембар-децембар 2014. године није било жена.

У Школи за резервне официре, у септембру 2014. године, од укупног броја полазника те школе 23% су биле жене.

У Војној гимназији, на основу јавног конкурса, у школској 2014/2015. години створени су услови по први пут за пријем девојака. На наведени конкурс се пријавио скоро подједнак број девојака (934) и младића (937) од укупно 1871 кандидата. Први круг селекције, односно тестове из српског језика и математике је успешно положило 222 девојке и 265 младића. Након обављеног теста из психологије и лекарског прегледа у другом кругу селекције извршено је рангирање кандидата и примљено је најбољих 90 кандидата, међу којима је 31 девојка и 59 младића.

У периоду од маја до септембра 2014. године, од укупног броја упућених регрута на добровољно служење војног рока, 10,8% је било жена.

У седам синдиката формираних у МО и ВС обезбеђена је заступљеност жена, али међу чланством углавном преовлађују мушкарци, осим у синдикату на Војномедицинске академије у којем 74% регистрованих чланова чине жене. Новину у извештајном периоду представља формирање Форума жена у оквиру Асоцијације слободних и независних синдиката – припадника Војске Србије.

У претходним извештајима Аналитичка група Министарства одбране и Војске Србије је указала на чињеницу да је учешће жена на нижим руководећим дужностима веће него на вишим и изнела процену да ће временом заступљеност жена у категорији ПВЛ расти, сагласно стицању услова кандидаткиња за постављење на руководеће/командне дужности. Према резултатима родне анализе, на овакав тренд указују и показатељи из септембра 2014. године о структури чинова жена у Војсци Србије, јер је највећи број жена официра чина потпоручник (6,7% од укупног броја лица тог чина), чина водник у категорији подофицира (1,2% од укупног броја лица тог чина) и чина разводник у категорији професионалних војника (8,7% од укупног броја лица тог чина).

У прилог овог закључка иде и анализа старосне структуре жена у Војсци Србије. Уочљиво је да је просечна старост жена официра (29 година) значајно нижа од официра

мушкараца (39 година), као и код професионалних војника (28 година за жене и 31 за мушкараце), што указује да ће одлив мушкараца ове две категорије кадра у наредном периоду бити већи, па ће самим тим расти и удео жена у укупном броју припадника Војске Србије (табела 2).

Табела 2: Резултати родне анализе из октобра 2014. године. према просеку година старости запослених у МО и ВС, по полу и категорији кадра

Категорија кадра	Просек година	
	жене	Мушкарци
Официр	29,81	39,30
Подофицир	40,79	38,68
ЦЛ	46,00	48,53
ПВ	28,65	30,97

У вези са тим, према подацима Управе за кадрове Сектора за људске ресурсе, достављеним у новембру 2014. године, заступљеност жена на руководећим/командним позицијама у МО и ВС је износила 19,31% у односу на укупан број жена запослених у МО и ВС.

По питању заступљености жена у одлучивању треба истаћи да жене запослене у МО и ВС формално, под једнаким условима, као и мушкарци, имају право да учествују у међународној војној сарадњи, конкуришу за рад у војнодипломатским мисијама у иностранству, као и да буду ангажоване на свим дужностима у мултинационалним операцијама.

3. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА АНАЛИТИЧКЕ ГРУПЕ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

На основу анализе реализације задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) за период од јула до децембра 2014. године, ради унапређења рада из надлежности ове групе у 2015. години предлажу се следећи закључци и препоруке:

3.1. Закључци

1. Реализација задатака из надлежности Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015), за период од јула до децембра 2014. године је, већим делом спроведена у складу са Планом активности Министарства одбране и Војске Србије за спровођење Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2010-2015) у 2014. години.
2. Од планираних активности, нису реализоване само едукације чланова/чланица Аналитичке групе Министарства одбране у сарадњи са аналитичким групама и истраживачким тимовима у систему безбедности, које су требале да се реализују у сарадњи са Агенцијом УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women), с обзиром да је 2013. године окончан пројекат те агенције, а нови Меморандум о сарадњи Министарства одбране са том агенцијом није потписан.

3. Резултати родне анализе коју је спровела Аналитичка група Министарства одбране и Војске Србије показују да је у наведеном периоду у Министарству одбране и Војсци Србије дошло до напретка у спровођењу НАП. Између осталог, донета је одлука да се у школској 2014/2015. години, по први пут омогући упис девојака у Војну гимназију и дошло је до благог повећања укупне заступљености жена од 0,14% у односу на укупан број запослених, имајући у виду да је заступљеност жена у мају 2014. године износила 19,20%, а у октобру 2014. године 19,34%.

3.2. Препоруке

- Потребно је наставити обуке чланова/чланица Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије у примени нових аналитичких метода и техника и вођења родно одговорне статистике.
- Наставити успостављену сарадњу и заједничку едукацију чланица Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије са аналитичким групама и истраживачким тимовима за анализу спровођења НАП у систему безбедности у Републици Србији.
- Унапредити методе рада Аналитичке групе одбране и Војске Србије, у складу са сугестијама изнетим на састанцима поменуте групе током 2014. године и у 2015. години обезбедити услове за реализацију више усмерених интервјуа, са различитим категоријама запослених у више гарнизона Војске Србије.
- Израдити и предложити за усвајање нову листу индикатора за родну анализу.
- Ради даљег унапређења вођења родно одговорне статистике и извештавања Аналитичке групе Министарства одбране и Војске Србије, у наредном периоду је потребно наставити започете активности на усаглашавању критеријума за класификацију радних места у МО и ВС.
- Уважити предлог Управе за односе са јавношћу и, у складу са *Смерницама за стратегију комуникације у Министарству одбране и Војсци Србије* и *Упутством о обавештавању јавности о раду Министарства одбране и активностима Војске Србије*, ради бољег интерног приступа информацијама о родној равноправности, као и боље комуникације и умрежавања чланова Аналитичке групе одбране и Војске Србије, обезбедити отварање e-mail адресе: analiticka.grupa@mod.gov.rs.

Аналитичка група Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији